ORDONANȚA CURȚII (Camera a șasea)

5 septembrie 2019*

„Trimitere preliminară – Articolul 99 din Regulamentul de procedură al Curții – Libera circulație a lucrătorilor – Egalitate de tratament – Articolul 45 TFUE – Regulamentul (CE) nr. 883/2004 – Articolul 4 – Convenție privind securitatea socială încheiată între statul membru de încadrare în muncă și o țară terță – Prestații familiale – Aplicare în cazul unui lucrător frontalier care nu este nici resortisant, nici rezident al unuia dintre statele contractante la convenție”

În cauza C-801/18,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Conseil supérieur de la sécurité sociale (Consiliul Superior al Securității Sociale) (Luxemburg), prin decizia din 17 decembrie 2018, primită de Curte la 19 decembrie 2018, în procedura

EU

împotriva

Caisse pour l’avenir des enfants

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din doamna C. Toader, președintă de cameră, și domnii A. Rosas (raportor) și M. Safjan, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere decizia luată, după ascultarea avocatului general, de a se pronunța prin ordonanță motivată, în conformitate cu articolul 99 din Regulamentul de procedură al Curții,

dă prezenta

Ordonanță

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 45 TFUE, a Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56, rectificări în JO 2004, L 229, p. 35, și în JO 2005,

* Limba de procedură: franceza.

L 197, p. 34), precum și a articolului 4 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82, rectificare în JO 2004, L 200, p. 1).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între EU, pe de o parte, și Caisse pour l'avenir des enfants (Luxemburg), pe de altă parte, în legătură cu refuzul acesteia din urmă de a acorda alocații familiale copilului lui EU care locuiește cu mama sa într-o țară terță.

Cadrul juridic

Convenția privind securitatea socială din 1965

3 Convenția privind securitatea socială între Marele Ducat al Luxemburgului și Statele Unite ale Braziliei, semnată la Rio de Janeiro la 16 septembrie 1965 (*Mémorial* A 1966, p. 621), în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal (denumită în continuare „Convenția privind securitatea socială din 1965"), prevedea la articolul 1:

„Prezenta [c]onvenție are ca obiect reglementarea securității sociale a resortisanților Înaltelor Părți Contractante, pentru asigurarea egalității de tratament."

4 Articolul 2 din această convenție prevedea:

„Convenția se aplică asigurărilor de boală, de maternitate, de invaliditate, pentru limită de vârstă, în caz de deces și de accidente de muncă, precum și alocațiilor familiale (cu excepția prestațiilor cu ocazia nașterii furnizate pe bază necontributivă)."

5 Potrivit articolului 3 alineatul 1 din convenția menționată:

„Resortisanții uneia sau celeilalte părți care lucrează în mod obișnuit pe teritoriul uneia dintre ele intră sub incidența legislației părții respective."

6 Articolul 4 din aceeași convenție prevedea:

„Resortisanții unei părți care au dreptul la prestații în numerar vor primi aceste prestații integral și fără restricții, atâta timp cât aceștia locuiesc pe teritoriul uneia sau celeilalte părți."

Regulamentul nr. 883/2004

7 Potrivit articolului 4 din Regulamentul nr. 883/2004:

„Cu excepția cazului în care prezentul regulament prevede altfel, persoanele cărora li se aplică prezentul regulament beneficiază de aceleași prestații și sunt supuse acelorași obligații, în temeiul legislației unui stat membru, ca și resortisanții acelui stat membru."

Dreptul luxemburghez

8 Convenția privind securitatea socială din 1965 a fost aprobată de Marele Ducat al Luxemburgului prin Legea din 12 iulie 1966 (*Mémorial* A 1966, p. 620).

9 Articolul 269 alineatul (1) din code de la sécurité sociale (Codul securității sociale), intitulat „Condiții de acordare", prevede:

„Are dreptul la alocații familiale în condițiile prevăzute de prezentul capitol,

a) pentru el însuși, orice copil care are reședința efectivă și continuă în Luxemburg și domiciliul legal în acest stat;

b) pentru membrii familiei sale, în conformitate cu instrumentul internațional aplicabil, orice persoană supusă legislației luxemburgheze și care intră în domeniul de aplicare al regulamentelor comunitare sau al unui alt instrument bilateral sau multilateral încheiat de Luxemburg în materie de securitate socială care prevede plata alocațiilor familiale potrivit legislației țării de încadrare în muncă. Este considerat membru de familie al unei persoane copilul care aparține grupului familial al acestei persoane, astfel cum este definit la articolul 270. Membrii de familie vizați de prezentul text trebuie să locuiască într-o țară vizată de regulamentele sau de instrumentele în discuție."

Litigiul principal și întrebările preliminare

10 La 8 decembrie 2015, EU, resortisant portughez care domiciliază în Franța și care lucrează în Luxemburg, a depus la Caisse nationale des prestations familiales (Luxemburg) (devenită Caisse pour l'avenir des enfants) o cerere de alocații familiale pentru copilul său, care locuiește cu mama sa în Brazilia.

11 Prin decizia din 6 iunie 2016, Caisse pour l'avenir des enfants a respins această cerere pe motivul că EU nu intra sub incidența articolului 269 alineatul (1) litera b) din Codul securității sociale, întrucât, neavând cetățenia braziliană sau luxemburgheză, Convenția privind securitatea socială din 1965 nu îi era aplicabilă.

12 Sesizat cu o acțiune formulată de EU, Conseil arbitral de la sécurité sociale (Consiliul de Arbitraj al Securității Sociale) (Luxemburg), prin hotărârea din 7 iulie 2017, a respins această acțiune ca fiind neîntemeiată. Acesta a considerat că copilul lui EU nu avea dreptul la alocații familiale, nici în nume propriu, întrucât nu avea reședința efectivă și continuă în Luxemburg, nici în calitate de membru de familie al mamei sale, care nu era supusă legislației luxemburgheze, și nici în calitate de membru de familie al tatălui său, care nu intra în domeniul de aplicare al Convenției privind securitatea socială din 1965, nefiind nici resortisant luxemburghez, nici resortisant brazilian, iar simpla calitate de lucrător transfrontalier nu era suficientă pentru a fi considerat resortisant luxemburghez.

13 În subsidiar, Conseil arbitral de la sécurité sociale (Consiliul de Arbitraj al Securității Sociale) a reținut că s-ar putea pune întrebarea dacă Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16), are vocația să se aplice în cauza principală, fără însă a supune această chestiune părților și fără a deduce din aceasta consecințe juridice.

14 La 4 august 2017, EU a formulat apel împotriva hotărârii Conseil arbitral de la sécurité sociale la Conseil supérieur de la sécurité sociale (Consiliul Superior al Securității Sociale) (Luxemburg), invocând dreptul la plata alocațiilor familiale pentru copilul său.

15 EU a susținut că, dacă ar lucra în Franța, ar putea beneficia de alocații familiale franceze pentru copilul său, pe baza Acordului dintre Republica Franceză și Republica Federativă a Braziliei în domeniul securității sociale, semnat la Brasilia la 15 decembrie 2011, iar dacă ar lucra în Portugalia, ar putea beneficia de alocații familiale portugheze pentru copilul său în temeiul unui acord bilateral intitulat „*Iberoamericano*".

16 Invocând principiul liberei circulații a lucrătorilor în cadrul Uniunii Europene și făcând trimitere la articolul 45 TFUE, la Directiva 2004/38, precum și la Regulamentul nr. 883/2004, EU a solicitat recunoașterea dreptului la alocații familiale luxemburgheze, susținând că, în lipsa plății acestor alocații, ar suferi un dezavantaj special care l-ar putea determina să nu mai lucreze în Luxemburg, ceea ce ar constitui o atingere adusă principiului liberei circulații a lucrătorilor în cadrul Uniunii.

17 În subsidiar, EU a invocat Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16), și a susținut că principiul egalității de tratament care decurge din dispozițiile relevante ale dreptului Uniunii ar putea fi invocat în fața instituției statului membru în care este afiliat, în prezența unei convenții privind securitatea socială încheiate între acest stat membru și țara terță în cauză. De asemenea, EU a solicitat adresarea unei întrebări preliminare Curții.

18 Caisse pour l'avenir des enfants a concluzionat în sensul menținerii hotărârii Conseil arbitral de la sécurité sociale, pentru motivul că nici copilul, nici mama sa, nici EU nu ar îndeplini condițiile de acordare a alocațiilor familiale prevăzute la articolul 269 din Codul securității sociale.

19 La 22 ianuarie 2018, Conseil supérieur de la sécurité sociale (Consiliul Superior al Securității Sociale) a solicitat părților din litigiul principal să ia poziție cu privire la aplicarea Convenției privind securitatea socială din 1965 în cazul persoanelor care, la fel ca în cauza principală, nu domiciliază pe teritoriul unuia dintre statele părți la această convenție, având în vedere articolul 4 din aceasta din urmă, care condiționează obținerea de prestații în numerar de existența domiciliului resortisantului în cauză pe teritoriul unuia dintre aceste state.

20 În această privință, EU s-a referit din nou la Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16), pentru a susține că, având în vedere principiul egalității de tratament și libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii, articolul 4 din Convenția privind securitatea socială din 1965 nu îi este opozabil.

21 Potrivit Caisse pour l'avenir des enfants, în măsura în care, în urma Hotărârii din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16), Marele Ducat al Luxemburgului este obligat ca de acum înainte, în scopul de a evita orice discriminare pe motiv de cetățenie, să acorde oricărui resortisant al unui stat membru posibilitatea de a beneficia de oricare convenție internațională încheiată între Marele Ducat al Luxemburgului și o țară terță, în litigiul principal, EU nu s-ar afla în aceeași situație obiectivă cu resortisanții statului parte la o astfel de convenție care au și domiciliul legal pe teritoriul statului respectiv.

22 Conseil supérieur de la sécurité sociale (Consiliul Superior al Securității Sociale) arată că, întrucât nu are domiciliul legal în Luxemburg și nu are reședința efectivă în acest stat, copilul lui EU nu are dreptul la alocații familiale nici în nume propriu, nici în calitate de membru al familiei mamei sale, care nu se supune legislației luxemburgheze, nici în calitate de membru al familiei tatălui său.

23 Potrivit Conseil supérieur de la sécurité sociale (Consiliul Superior al Securității Sociale), pentru ca acest copil să poată primi alocații familiale în calitate de membru al familiei lui EU, ar trebui ca acesta din urmă, care se supune legislației luxemburgheze ca urmare a încheierii contractului său de muncă în Luxemburg, să intre sub incidența unei convenții bilaterale. Or, domeniul de aplicare al Convenției privind securitatea socială din 1965 ar fi fost limitat, în temeiul articolelor 3 și 4 din aceasta, la resortisanții și la rezidenții unuia dintre statele părți la această convenție.

24 EU susține că aceste limitări constituie o atingere adusă principiilor liberei circulații a lucrătorilor în cadrul Uniunii și egalității de tratament, făcând referire în special la articolul 45 TFUE, care prevede că libera circulație a lucrătorilor este garantată în interiorul Uniunii și implică eliminarea oricărei discriminări pe motive de cetățenie între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă, precum și la Regulamentul nr. 883/2004, în special

la articolul 4 din acesta, care asigură garantarea faptului că persoanele cărora li se aplică regulamentul beneficiază de aceleași prestații și sunt supuse aceleiași obligații în temeiul legislației oricărui stat membru ca resortisanții acestuia.

25 Instanța de trimitere reține că, în Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16), Curtea a declarat că autoritățile de securitate socială competente din primul stat membru sunt ținute, în conformitate cu obligațiile care le revin în temeiul articolului 39 CE (devenit articolul 45 TFUE), să ia în considerare, în scopul dobândirii dreptului la prestații pentru limită de vârstă, perioadele de asigurare realizate în țări terțe de un resortisant al unui al doilea stat membru atunci când, în prezența aceleiași condiții de cotizare, respectivele autorități competente recunosc, pe baza unei convenții internaționale bilaterale încheiate între primul stat membru și respectiva țară terță, luarea în considerare a unor astfel de perioade realizate de propriii resortisanți.

26 Instanța de trimitere apreciază că, prin urmare, se pune problema dacă, în materia alocațiilor familiale, Convenția privind securitatea socială din 1965 este aplicabilă lui EU, cu toate că acesta nu este nici resortisant, nici rezident al unuia dintre cele două state părți la această convenție.

27 În aceste condiții, Conseil supérieur de la sécurité sociale (Consiliul Superior al Securității Sociale) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Autoritățile de securitate socială competente din primul stat membru [precum, în cauza principală, Caisse pour l'avenir des enfants] sunt ținute, în conformitate cu obligațiile […] care le revin în temeiul articolului 45 TFUE, al [Directivei 2004/38], precum și al [Regulamentului nr. 883/2004], în special al articolului 4, să plătească prestații familiale unui resortisant al unui al doilea stat membru atunci când, în aceleași condiții de acordare a [prestațiilor] menționate, autoritățile competente respective recunosc, pe baza unei convenții internaționale bilaterale încheiate între primul stat membru [(Marele Ducat al Luxemburgului)] și țara terță [(Statele Unite ale Braziliei, devenite Republica Federativă a Braziliei)] dreptul la prestații familiale pentru propriii resortisanți și rezidenți?

2) În cazul unui răspuns afirmativ și în cazul în care principiul stabilit în [Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16)] se extinde la contextul prestațiilor familiale, autoritatea competentă în materie de securitate socială și în special în materia prestațiilor familiale – [în acest caz] Caisse pour l'avenir des enfants, instituția națională de prestații familiale din Marele Ducat al Luxemburgului – ar putea invoca o justificare obiectivă pe baza considerațiilor legate de sarcinile financiare și administrative [deosebit de] împovărătoare ce revin administrației în cauză, pentru a justifica o diferență de tratament între resortisanții [statelor] părți[lor] contractante (la convenția bilaterală în cauză) și alți resortisanți ai [statelor] membre ale [Uniunii]?"

Cu privire la întrebările preliminare

28 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 45 TFUE coroborat cu articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune refuzului autorităților competente ale unui prim stat membru de a plăti unui resortisant al unui al doilea stat membru, care lucrează în primul stat membru, fără a avea domiciliul în acesta, prestații familiale pentru copilul său care domiciliază într-o țară terță împreună cu mama sa, atunci când, în aceleași condiții de acordare a prestațiilor menționate, autoritățile respective recunosc, pe baza unei convenții internaționale bilaterale încheiate între primul stat membru și această țară terță, dreptul la prestații familiale pentru propriii resortisanți și rezidenți. Dacă este cazul, instanța de trimitere solicită să se clarifice dacă pot fi invocate considerații legate de caracterul împovărător al sarcinilor financiare și administrative ce revin administrației în cauză pentru a justifica în mod obiectiv o inegalitate de tratament între resortisanții statelor părți la convenția bilaterală în cauză și resortisanții altor state membre ale Uniunii.

29 În temeiul articolului 99 din Regulamentul de procedură, atunci când, printre altele, răspunsul la o întrebare formulată cu titlu preliminar poate fi în mod clar dedus din jurisprudență sau atunci când răspunsul la întrebarea formulată nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile, Curtea, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, poate oricând să decidă să se pronunțe prin ordonanță motivată.

30 În cadrul prezentei cauze, se impune aplicarea acestei dispoziții.

31 În speță, este cert că EU lucrează în Luxemburg în calitate de lucrător frontalier, este afiliat la sistemul de securitate socială luxemburghez și se supune impozitului pe venit în Luxemburg. Fiind supus legislației luxemburgheze ca urmare a încheierii contractului de muncă în Luxemburg, EU a solicitat să beneficieze pentru copilul său de alocații familiale în temeiul articolului 269 alineatul (1) litera b) din Codul securității sociale, potrivit căruia are dreptul la alocații familiale „pentru membrii familiei sale, în conformitate cu instrumentul internațional aplicabil, orice persoană supusă legislației luxemburgheze și care intră în domeniul de aplicare al regulamentelor comunitare sau al unui alt instrument bilateral sau multilateral încheiat de Luxemburg în materie de securitate socială care prevede plata alocațiilor familiale potrivit legislației țării de încadrare în muncă".

32 Este necesar să se amintească, mai întâi, că rezultă din jurisprudența constantă a Curții că orice resortisant al Uniunii, indiferent de locul său de reședință și de cetățenia sa, care și-a exercitat dreptul la libera circulație a lucrătorilor și a desfășurat o activitate profesională într-un alt stat membru decât cel de reședință, se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 45 TFUE (a se vedea în special Hotărârea din 12 decembrie 2002, de Groot, C-385/00, EU:C:2002:750, punctul 76, Hotărârea din 28 februarie 2013, Petersen, C-544/11, EU:C:2013:124, punctul 34, precum și Hotărârea din 14 martie 2019, Jacob și Lennertz, C-174/18, EU:C:2019:205, punctul 21).

33 Având în vedere întrebările adresate în prezenta cauză, trebuie amintită în continuare jurisprudența Curții referitoare la aplicarea principiului egalității de tratament în contextul raporturilor dintre dreptul Uniunii și convențiile bilaterale încheiate între două state membre sau între un stat membru și o țară terță.

34 În această privință, referitor la un acord cultural încheiat între două state membre și care rezervă beneficiul unor burse de studii doar resortisanților acestor două state, Curtea a statuat că articolul 7 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO 1968, L 257, p. 2, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 11) impunea autorităților statelor membre menționate să extindă beneficiul ajutoarelor pentru formare, prevăzute de acordul bilateral în cauză, la lucrătorii care aveau reședința și desfășurau o activitate salariată pe teritoriul lor, dar care aveau cetățenia unui al treilea stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 septembrie 1988, Matteucci, 235/87, EU:C:1988:460, punctele 16 și 23).

35 Astfel, Curtea a considerat că, în cazul în care ar exista riscul ca aplicarea unei dispoziții de drept comunitar să fie împiedicată printr-o măsură adoptată în cadrul punerii în aplicare a unei convenții bilaterale, chiar încheiată în afara domeniului de aplicare al tratatului, orice stat membru ar fi obligat să faciliteze aplicarea acestei dispoziții și să asiste, în acest scop, orice alt stat membru căruia îi revine o obligație în temeiul dreptului comunitar (Hotărârea din 27 septembrie 1988, Matteucci, 235/87, EU:C:1988:460, punctul 19).

36 Astfel, la punctul 23 din Hotărârea din 27 septembrie 1988, Matteucci (235/87, EU:C:1988:460), Curtea a statuat că un acord bilateral care rezerva beneficiul burselor de studii numai cetățenilor din cele două state membre, părți la acest acord, nu putea împiedica aplicarea principiului egalității de tratament între lucrătorii naționali și lucrătorii comunitari stabiliți pe teritoriul unuia dintre aceste două state membre.

37 Pe de altă parte, în ceea ce privește o convenție internațională bilaterală încheiată între un stat membru și o țară terță în scopul evitării dublei impuneri, Curtea a amintit că, deși fiscalitatea directă este numai de competența statelor membre, acestea din urmă nu pot totuși să încalce normele comunitare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 septembrie 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, EU:C:1999:438, punctele 57-59). Curtea a statuat, așadar, că principiul tratamentului național impune statului membru parte la o astfel de convenție să acorde sediilor permanente ale unor societăți rezidente într-un alt stat membru avantajele prevăzute de convenție, în aceleași condiții ca cele care se aplică societăților cu sediul în statul membru parte la convenție (Hotărârea din 21 septembrie 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, EU:C:1999:438, punctul 59).

38 Curtea a amintit această jurisprudență în cadrul Hotărârii din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16, punctul 32), care privea dreptul unei resortisante franceze care a lucrat în Italia, în Elveția și în Franța și care nu acumulase drepturi suficiente pentru obținerea unei pensii pentru limită de vârstă în Italia, de a beneficia de cumulul perioadelor de asigurare realizate în Elveția și în Italia, astfel cum prevedea convenția bilaterală încheiată între Republica Italiană și Confederația Elvețiană în materie de securitate socială pentru resortisanții acestor două țări. În cauza în care s-a pronunțat acea hotărâre, instanța națională urmărea să afle dacă autoritățile de securitate socială italiene competente erau ținute, în conformitate cu obligațiile care le reveneau printre altele în temeiul articolului 39 CE (devenit articolul 45 TFUE), să extindă beneficiul luării în considerare a perioadelor de asigurare realizate în Elveția la lucrătorii resortisanți ai altor state membre decât Republica Italiană, pentru dobândirea dreptului la prestații pentru limită de vârstă în Italia.

39 În aceste împrejurări, Curtea a subliniat că, în cadrul punerii în aplicare a angajamentelor contractate în temeiul convențiilor internaționale, fie că este vorba despre o convenție între state membre, fie despre o convenție între un stat membru și una sau mai multe țări terțe, statele membre sunt ținute, sub rezerva dispozițiilor articolului 307 CE (devenit articolul 351 TFUE), să respecte obligațiile care le revin în temeiul dreptului Uniunii (Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, punctul 33, și Hotărârea din 21 ianuarie 2010, Comisia/Germania, C-546/07, EU:C:2010:25, punctul 42). Faptul că, la rândul lor, țările terțe nu sunt ținute să respecte nicio obligație în temeiul dreptului Uniunii nu este relevant în această privință.

40 În consecință, atunci când un stat membru încheie cu o țară terță o convenție internațională bilaterală privind securitatea socială în baza căreia perioadele de asigurare încheiate în țara terță respectivă sunt luate în considerare pentru dobândirea dreptului la prestații pentru limită de vârstă, principiul fundamental al egalității de tratament cere ca statul membru respectiv să acorde resortisanților celorlalte state membre aceleași avantaje de care se bucură propriii săi resortisanți în temeiul convenției respective, cu excepția cazului în care statul membru justifică în mod obiectiv refuzul de a face acest lucru (Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, punctul 34).

41 În această privință, Curtea a statuat deja că punerea în discuție a echilibrului și a reciprocității unei convenții internaționale bilaterale încheiate între un stat membru și o țară terță poate constitui o justificare obiectivă pentru refuzul statului membru parte la această convenție de a extinde la resortisanții altor state membre avantajele pe care propriii resortisanți le au în temeiul convenției menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 septembrie 1999, Saint-Gobain ZN, C-307/97, EU:C:1999:438, punctul 60, și Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, punctul 36).

42 În Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo (C-55/00, EU:C:2002:16, punctul 37), Curtea a considerat însă că guvernul italian nu a demonstrat că obligațiile pe care i le impunea dreptul Uniunii le-ar compromite pe cele care rezultă din angajamentele asumate de Republica Italiană față de Confederația Elvețiană. Astfel, în cauza în care s-a pronunțat acea hotărâre, Curtea a arătat că extinderea beneficiului luării în considerare a perioadelor de asigurare realizate în Elveția la lucrătorii resortisanți ai altor state membre decât Republica Italiană pentru dobândirea dreptului la prestații pentru limită de vârstă în

Italia, aplicată în mod unilateral de Republica Italiană, nu ar compromite în niciun fel drepturile care decurg pentru Confederația Elvețiană din Convenția referitoare la securitatea socială încheiată între Republica Italiană și Confederația Elvețiană și nici nu ar impune acesteia obligații noi.

43 Pe de altă parte, în acea hotărâre, Curtea a subliniat că argumentele invocate de administrația națională competentă și de guvernul italian pentru a justifica refuzul lor de a admite cumulul perioadelor de asigurare realizate de persoana interesată, întemeiate pe eventuala majorare a sarcinilor lor financiare și pe dificultățile administrative legate de colaborarea cu autoritățile elvețiene competente, nu puteau justifica nerespectarea de către Republica Italiană a obligațiilor care decurg din tratat.

44 În speță, EU, de cetățenie portugheză, lucrează în Luxemburg și locuiește în Franța. Rezultă astfel că situația sa intră în domeniul de aplicare al articolului 45 TFUE, care impune eliminarea oricărei discriminări pe motiv de cetățenie între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă, și că lui EU și copilului său i se aplică Regulamentul nr. 883/2004, al cărui articol 4 prevede că persoanele cărora li se aplică acest regulament beneficiază de aceleași prestații, în temeiul legislației unui stat membru, ca și resortisanții acelui stat membru.

45 Astfel cum reiese din cererea de decizie preliminară, autoritățile luxemburgheze au considerat că, având în vedere circumstanțele litigiului principal, copilul lui EU nu are dreptul la alocații familiale nici în nume propriu, nici în calitate de membru de familie al mamei sale, nici în calitate de membru de familie al tatălui său.

46 În lumina jurisprudenței citate la punctele 38-42 din prezenta ordonanță, nu rezultă că obligația Marelui Ducat al Luxemburgului de a extinde la un lucrător migrant, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, avantajele pe care propriii resortisanți le au în temeiul acestei convenții este de natură să repună în discuție echilibrul și reciprocitatea acesteia, în măsura în care această extindere nu ar compromite obligațiile care rezultă din angajamentele asumate de Marele Ducat al Luxemburgului față de Statele Unite ale Braziliei (devenite Republica Federativă a Braziliei). Astfel, extinderea la resortisanții altor state membre care lucrează pe teritoriul luxemburghez a beneficiului alocațiilor familiale pentru copiii acestora care nu domiciliază pe acest teritoriu, aplicată în mod unilateral de Marele Ducat al Luxemburgului, nu este de natură să afecteze drepturile care decurg, pentru Republica Federativă a Braziliei, din Convenția privind securitatea socială din 1965 și nu impune acestei țări terțe noi obligații.

47 Pe de altă parte, argumentul întemeiat pe caracterul împovărător al sarcinilor financiare și administrative care ar reveni administrației în cauză în situația în care ar trebui să extindă la resortisanții celorlalte state membre beneficiul avantajelor acordate propriilor resortisanți nu poate, ca atare, să justifice în mod obiectiv un refuz al acestei administrații de a proceda la această extindere.

48 În această privință, Curtea a statuat în mod repetat că justificările întemeiate pe creșterea sarcinilor financiare și pe eventuale dificultăți administrative nu pot, în orice caz, să justifice nerespectarea obligațiilor care decurg din interzicerea discriminării pe motiv de cetățenie prevăzute la articolul 45 TFUE (Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Gottardo, C-55/00, EU:C:2002:16, punctul 38, Hotărârea din 16 septembrie 2004, Merida, C-400/02, EU:C:2004:537, punctul 30, Hotărârea din 28 iunie 2012, Erny, C-172/11, EU:C:2012:399, punctul 48, precum și Hotărârea din 19 iunie 2014, Specht și alții, C-501/12-C-506/12, C-540/12 și C-541/12, EU:C:2014:2005, punctul 77).

49 În consecință, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care copilul unui lucrător migrant resortisant al unui stat membru care domiciliază împreună cu mama sa într-o țară terță nu are dreptul la prestații familiale nici în nume propriu, nici în calitate de membru de familie al mamei sale, nici în calitate de membru de familie al tatălui său, statul membru de încadrare în muncă a acestui lucrător este ținut în principiu, în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul articolului 45 TFUE și al articolului 4 din Regulamentul nr. 883/2004, să îi recunoască acestui copil dreptul la

prestații familiale care ar fi acordat propriilor resortisanți și rezidenți, în aceleași condiții de acordare a alocațiilor menționate, în temeiul unei convenții internaționale bilaterale încheiate cu respectiva țară terță, cu excepția cazului în care acest stat membru poate să prezinte o justificare obiectivă pentru refuzul său. Punerea în discuție a echilibrului și a reciprocității unei convenții internaționale bilaterale încheiate între un stat membru și o țară terță poate constitui o justificare obiectivă pentru refuzul respectivului stat membru de a extinde la resortisanții celorlalte state membre avantajele pe care propriii resortisanți le au în temeiul convenției menționate.

50 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 45 TFUE coroborat cu articolul 4 din Regulamentul nr. 883/2004 trebuie interpretat în sensul că se opune refuzului autorităților competente ale unui prim stat membru de a plăti unui resortisant al unui al doilea stat membru, care lucrează în primul stat membru, fără a avea domiciliul în acesta, prestații familiale pentru copilul său care domiciliază într-o țară terță împreună cu mama sa, atunci când, în aceleași condiții de acordare a prestațiilor menționate, autoritățile respective recunosc, pe baza unei convenții internaționale bilaterale încheiate între primul stat membru și această țară terță, dreptul la prestații familiale pentru propriii resortisanți și rezidenți, cu excepția cazului în care aceste autorități pot invoca o justificare obiectivă pentru refuzul lor.

Cu privire la cheltuielile de judecată

51 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șasea) declară:

Articolul 45 TFUE coroborat cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială trebuie interpretat în sensul că se opune refuzului autorităților competente ale unui prim stat membru de a plăti unui resortisant al unui al doilea stat membru, care lucrează în primul stat membru, fără a avea domiciliul în acesta, prestații familiale pentru copilul său care domiciliază într-o țară terță împreună cu mama sa, atunci când, în aceleași condiții de acordare a prestațiilor menționate, autoritățile respective recunosc, pe baza unei convenții internaționale bilaterale încheiate între primul stat membru și această țară terță, dreptul la prestații familiale pentru propriii resortisanți și rezidenți, cu excepția cazului în care aceste autorități pot invoca o justificare obiectivă pentru refuzul lor.

Semnături